

Govor prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivice Dačića na otvaranju 13. plenarnog zasedanja Parlamentarne skupštine Mediterana:

„Poštovani poslanici,
Ekselencije,
Dame i gospodo,

Veliko mi je zadovoljstvo da vam se obratim ovom prilikom, u prisustvu predsednika Parlamentarne skupštine Mediterana, gospodina Pedra Roka, i potpredsednika Narodne skupštine Republike Srbije, gospodina Veroljuba Arsića, sa kojima danas imam čast da svečano otvorim 13. plenarno zasedanje Parlamentarne skupštine Mediterana.

Održavanjem ovog zasedanja u Beogradu još jednom se potvrđuje značaj koji Republika Srbija pridaje jačanju multilateralizma, parlamentarne diplomatije, kao i unapređenju odnosa nacionalnih parlamenata država članica mediteranskog regiona. Republika Srbija je zainteresovana za razvoj sveukupne saradnje sa državama Mediterana, o čemu svedoči kontinuirano jačanje naših bilateralnih odnosa sa nizom zemalja regiona, dok sa mnogima od tih država Srbija baštini dobre i partnerske odnose još iz vremena SFRJ. U prilog učvršćivanja naših tradicionalnih prijateljstava govori i veliki broj poseta na najvišem nivou u proteklom periodu.

Ovim zasedanjem daje se i konkretan doprinos razmatranju brojnih važnih pitanja na međunarodnom planu. Imajući u vidu značaj istaknutih tema na ovom zasedanju, pre svega kada je reč o unapređenju saradnje u širem regionu Mediterana, bezbednosti, borbi protiv terorizma, izazovima klimatskih promena i pitanju migracija, verujem da ćete svojim aktivnim nastupom kroz zajedničke debate i razmenu stavova aktivno doprineti procesu iznalaženja odgovora na ove kompleksne probleme savremenog sveta.

Republika Srbija je čvrsto uverena da je za njihovo rešavanje multilateralizam najbolji odgovor, ukoliko svi demonstriraju spremnost za zajednički angažman u duhu konstruktivnosti, kompromisa i fleksibilnosti na putu ostvarenja strateške vizije boljeg sveta za sve. Vlada Republike Srbije nastavlja da vodi aktivnu i jasno profilisanu spoljnu politiku sa ciljem pružanja

maksimalnog doprinosa aktuelnim međunarodnim naporima i diskusijama koje se vode na ove teme u različitim organizacijama i forumima.

Kada je reč o bezbednosti na regionalnom i globalnom planu, svedoci smo da pretnje miru i stabilnosti postaju sve učestalije i intenzivnije, povezanije i međusobno uslovljene, a broj kriznih žarišta povećan. U tom pogledu, sa posebnom zabrinutošću pratimo situacije u Africi i na Bliskom Istoku koje imaju dalekosežne posledice po budućnost država pogođenih sukobima, ali i čiji se efekti odražavaju i na druge regione. Jedan od aktuelnih primera međusobne povezanosti je svakako pitanje migracija, koje su sve masovnije usled tragičnih konflikata i teških uslova života ljudi, što je tema od posebnog značaja i za region Mediterana. Naša posvećenost, solidaran i odgovoran odnos prema prisilno raseljenim licima došli su posebno do izražaja, kada je distribuirana urgentna humanitarna asistencija, pružena zdravstvena nega i druga pomoć migrantima i izbeglicama koji su se zatekli u našoj zemlji. Nakon zatvaranja tzv. Balkanske migrantske rute, u Srbiji trenutno boravi oko 4,500 izbeglica i migranata, koji pretežno potiču iz regiona Bliskog istoka, pojedinih azijskih i afričkih zemalja, a za koje kontinuirano činimo maksimalne napore u obezbeđivanju smeštaja, hrane, obuće, odeće, zdravstvene zaštite, psiho-socijalne pomoći i obrazovanja za svu decu školskog uzrasta. Iako perspektive za rešavanje ovog pitanja mogu biti veoma različite, naše zajedničko polazište treba da bude civilizovan i human odnos prema ljudima, uz poštovanje i zaštitu individualnih i međunarodnim ugovorima garantovanih ljudskih prava. Verujemo da nedavno usvojeni Globalni dogovor o sigurnim, bezbednim i uređenim migracijama, kao svojevrsan politički okvir za buduću saradnju, predstavlja početak procesa za sveobuhvatno rešavanje i upravljanje migracijama na globalnom nivou.

Republika Srbija je čvrsto opredeljena da odgovori i na druge savremene bezbednosne izazove, među kojima je borba protiv terorizma i svih vidova ekstremizma i radikalizma. Ove pojave ne poznaju granice i prevazilaze mogućnosti i kapacitete jedne zemlje, jednog regiona ili kontinenta, a u uslovima ovakvih izazova, unutrašnja i spoljna bezbednost prepliću se više nego ikad. Oslanjajući se na sopstvene napore, ali u velikoj meri i na međunarodnu saradnju, aktivno smo uključeni u prevenciju, suzbijanje i sprečavanje ovih pretnji, i preduzimamo stalne napore u cilju pune primene svih relevantnih dokumenata, uključujući Globalnu strategiju UN-a za borbu protiv terorizma. Smatramo neophodnim da se na svim nivoima ostvaruje bliska saradnja i razmena informacija uz visok stepen međusobnog razumevanja i podrške, verujući da samo na taj način mir i bezbednost mogu biti osigurani i dodatno unapređeni.

Kao država koja je osetljiva na klimatske promene, Srbija će nastaviti rad na smanjenju rizika od prirodnih katastrofa uzrokovanih izmenjenim klimatskim uslovima. Pitanje adaptacije od posebnog je značaja za Srbiju s obzirom na predviđanja koja govore da se do kraja veka može očekivati porast temperature u opsegu od 3,2° do 4° S, a deficit padavina i do 20 %. Posebno imajući u vidu da bi ove promene najveći uticaj imale u sektorima poljoprivrede, hidrologije, šumarstva, biodiverziteta i zdravlja ljudi, zalažemo se za uspostavljanje efikasnih mehanizama finansiranja adaptacije za sve zemlje u razvoju i jačanje regionalne saradnje u cilju obezbeđivanja njene održivosti. Budući da aktivnosti prilagođavanja i ublažavanja posledica klimatskih promena u velikoj meri zavise od transfera čistih i energetski efikasnih tehnologija, zainteresovani smo i za mogućnosti razvoja inovativnih tehnologija u zemljama u razvoju, kao i onih koje uz transfer tehnologija podrazumevaju i transfer znanja i kapaciteta. Srbija nastoji da

promoviše i da dodatni podstrek postojećim nacionalnim naučnim i istraživačkim kapacitetima, kako bi se inovativne tehnologije proizvodile i u našoj zemlji, kao i da u toj oblasti razvija saradnju sa svim zainteresovanim partnerima.

Kada je reč o našem regionu, za Republiku Srbiju je očuvanje stabilnosti u Jugoistočnoj Evropi i orijentacija svih zemalja ka što intenzivnijoj saradnji u svim oblastima od ključnog interesa, jer samo takav region omogućava održiv razvoj i same Srbije. Važan podsticaj predstavlja i postojanje zajedničke vizije – integracija svih država regiona u EU. Perspektiva članstva u EU suštinski je uticala na unapređenje saradnje i doprinela da se mnoga otvorena pitanja rešavaju dijalogom, sa ciljem pune stabilizacije prilika u regionu. Na tom putu smo ponekada suočeni i sa teškim preprekama, poput aktuelnog procesa dijaloga Beograda i Prištine, odnosno njegovog zastoja usled nerazumnih i iracionalnih poteza Prištine poput jedne u nizu jednostranih odluka da uvede stoprocentne carine na robu iz centralne Srbije. Sa svoje strane spremni smo, kada Priština ukine ovu nezamislivu meru da se onemogući protok robe u 21. veku, da nastavimo razgovore u najboljoj veri, sa ciljem iznalaženja trajnog i suštinski kompromisnog rešenja za pitanje KiM. U tom smislu, želeo bih da izrazim zahvalnost državama koje nisu priznale jednostranu proglašenu nezavisnost „Kosova“ i onima koje su povukle svoje prvobitne odluke. Time ste uputili snažnu podršku stavu Srbije, ali i dijalogu kao principu na kojem moramo insistirati u procesima rešavanja spornih pitanja, na putu do kompromisnih i trajnih rešenja. Takođe, zahvalni smo Parlamentarnoj skupštini Mediterana na zadržavanju principijelne pozicije u pogledu podrške teritorijalnom integritetu i suverenitetu Republike Srbije, poštovanju rezolucije SB UN 1244 i odbacivanju mogućnosti prijema tzv. Kosova u članstvo ove organizacije.

I kada je reč o najosetljivijim kriznim žarištima u svetu, Srbija se zalaže za podsticanje dijaloga i smirivanje tenzija, podržavajući zajedničke napore međunarodnih i regionalnih organizacija usmerene na iznalaženje održivih rešenja. Na ovom planu uloga Ujedinjenih nacija ostaje ključna, naročito u regionu Severne Afrike i Bliskog istoka, opterećenog sukobima iz prošlosti i kontinuirano prisutnom nestabilnošću. Takođe, verujemo da jačanje preventivne diplomatije može služiti kao snažan instrument za pravovremeno sprečavanje konflikata, negovanje kulture mira uopšte i uspostavljanje dugoročne stabilnosti i prosperiteta svih država sveta. Pored toga, zajednički rad je neophodan i na ostvarivanju preduslova za mir što podrazumeva izgradnju institucija, jačanje demokratije, promociju, poštovanje i zaštitu ljudskih prava, kao i sprovođenje vladavine prava. U tom smislu uloga parlamenata kao najvišeg zakonodavnog tela je od suštinske važnosti.

Dame i gospodo,

U nadi da će ovo plenarno zasedanje snažno doprineti razmatranju pitanja od najvećeg značaja za evro-mediteranski region, te da ćemo i u budućnosti nastaviti jačanje prijateljstva i saradnje naših zemalja, želim vam puno uspeha u radu 13. plenarnog zasedanja Parlamentarne skupštine Mediterana.

Hvala vam na pažnji."